

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Szomorú jelenségek.

A „Debreczen“ számára írta: dr. Burger Péter

E napokban olvastam egy német folyóiratban az összes német orvosokhoz intézett felhívást, hogy törekedjenek karukat iparos szaknak, foglalkozásunkat ipari foglalkozásnak elismertetni.

Szomorú jelenség és még szomorubb annak indoklása, hogy ez azért válik szükségessé, mert hiszen az állami betegsegélyezési törvények és az azok alapján létesített pénztárak, ingyen rendelők és poliklinikák amugy is munkás és proletár sorba süllyeszti őket anélkül, hogy legalább a becsületes iparost megillető védelemben részesülnének.

Semmi illúzió! ez ma már így van nálunk is.

Olvastam másrésről a budapesti kórházi orvosok dolgát; akik végső elkeseredésükben erőszakos lépésre ragadtatták magukat.

E két jelenség igen alkalmas, hogy gondolkodóba ejtsen minden jóérzésű embert; de különösen, hogy mi orvosok magunkba szálva elmékedjünk jövőnk felett.

Tény és való, hogy az új munkás törvény szerencsétlen végrehajtása súlyos helyzetbe dönthet mindannyiunkat; de elvégre is ma még módunkban áll ezt megelőzni;

helyes érzéssel, teljes önérettel szembe szálva vakság, tudatlanság szülte káros irányzattal.

Nem szükséges csak a törvényalkotó nemes intencióhoz ragaszkodva helyt állanunk és megdőlni minden esel és ármány, mely a helyes kibontakozásnak ma még útját állja. Semmiképen sem szabad engednünk, hogy az ujonnan alakított pénztárakban is felburjánzanak a régi bajok.

Nyíltan és férfiasan kell hirdetnünk, hogy érdekeink azonosok a munkás és munkaadók érdekeivel, melyek fölött mindenütt ott lebegjen irányítóul a közérdek, a közegészségügy nagy érdeke.

Sem nagy, sem kis iparnak mi az orvosi ténykedést tekinteni nem akarjuk, hanem a legemberibb jó érzéssel kívánjuk, hogy minden beteg és sérült kellő szakszerű gyógykezelésben és ápolásban részesüljön.

Kívánjuk első sorban a beteg, másodsorban az orvosi tudomány és etika érdekéből és végeredményében általános közegészségügyi tekintetből legutóljára hagyva egyéni érdekeinket.

Lehetetlen, képtelen helyzetnek tartjuk a mai állapotot, hogy sok ezernyi családot néhány orvos nyakába varjanak, akik legjobb tudás és legodaadóbb szorgalom mellett is

a nagy munka torlódás mellett, csak felületesen járhatnak el.

Minő kár háramlik ebből magára a betegre és még inkább orvosi tekintéyünkre, azt ezuttal fejtegetni nem szándékom, de azt kétségtelen, hogy elégtelenséget szül és evvel ellenkezőjét a törvény intencióinak.

Még annyira nem vagyunk mint német kollegáink, hogy iparosoknak tekintessük magunkat — vagy pláne ipari foglalkozásnak orvosi működésünket, bár igaz, hogy bizonyos oldalról meg az iparost és munkást megillető jogoktól is megfosztani törekednek.

Avagy mi egyéb az, mikor a vezetőség semmiképen attól, hogy egyes válogatott egyénekre bizza a pénztár tagjainak gyógyítását, elállani nem akar?

Vajjon mindannyian nem-e jogot nyertünk diplomáinkkal a betegek gyógyítására?

Mi címen vonja el bármely hatalom a társadalom széles rétegeit a szabad orvosi gyakorlattól? Mivel kárpótolhatja-e a kart az elesett keresetért?

Hiszen csak itt Debreczenben közel 30 ezer lélek, tehát az összlakosság egy harmada élvez beteg pénztári ellátást és végzi e nagy munkát alig több 10 orvosnál.

Unatkozik.

A „Debreczen“ számára írta: Greisinger Géza.

A báróné unatkozik. Künn nyugodtan, egyharguan esik. A rengeleg bükkös erdő, sűrű kőbe van burkolva, a nem messzi országuton halotti esőnd van, alig hogy itt-ott egy-egy paraszt gyorsabb meretre ösztökéli sáros lovait. Mit tegyen? Unottan dobja félre francia regényét, ismét ezek az izetlen szerelmi történetek! Aztán kis ideig a zongorán kalapál. Br, le van hangolva ez is! A pam-lagon hever s cigarettázik. Nem izlik. Tizedk-szer csöngeti be a komornát, a szakácsot, a kocsist s ismétli rendeleteit, végig nézi új öltözékeit, valóságos esodaművek s ah! ismét csak egy fél óra mult el! Azután ismét kinéz az ablakon s komolyan szomorunak tetszik neki ez a világ. Az országuton távolról egy vándor közeledik, a báróné kíváncsian nyitja ki az ablakot. Vándorló, ki a legrosz-szabb időtől sem ijed meg, vidám fiatalsági bátorsággal igyekszik a város felé. A vándorbotot hanyagul kezébe tartva, eső köpenyében burkolva halad bátran előre, vidám nótát füttyörészve.

Szép, fiatal, napbarnította arcú fiu, bizonyára valami urasb mester legény, ki vonat hiányába, gyalogolni kénytelen.

Pajzanság s életkedv honol nyílt arcán, körülnéz. A szép asszony kisse kihajol s szívélyes „adj Isten“ hangzik feléje.

— Adj Isten! felelé s örül e kis eseménynek, aztán majdnem sajnálkozva tekint a fiu után. A fiatal ember megfordul, tekintetök találkozik, a fiu habozva megáll.

— Messze utja lesz még ma?
— Az előttem fekvő városba megyek.
— Ez időben?
— Hajt a gyermeki szeretett, anyám beteg.

— Nem fáradt?
— Ah a fáradságot nem ösmerem, de szomjas vagyok.

— Nem tér be egy pillanatra?
A fiu elpirul s félénken közeledik a pompás kapuhoz, mely kinyitattik s az ifjut a méltóságos asszony szalonjába vezetik. A fiu mélyen meghajlik.

— Nem ül le? Mindjárt gondoskodom frissítőkről.

Csönget s aztán a legnagyobb figyelemmel szolgálja ki vendégét. Pohár rajnai bort tölt neki s hideg sültet rak tányérjára. A fiatal ember azt hiszi, hogy álmodik.

A fényes berendezés, a szép fiatal asszony.

S halkan, félénken el kezd csevegni. A báróné, ki a csevegés mesternője, észrevétlenül bátorítja, szorgalmasan töltöget neki s elragadtatással halgatja szép, egyszerű szavait, elmondta kávéját s merész terveit s alázatosan mezei viragokból kötött bokrotát nyujt át neki.

Mennyire érdeklí mind ez a báróné! Uj világ, egy egészen más ember, mint azok az izetlen, merész fiúok! Megmutattatja magának étékét s mérlegeli súlyát.

A báróné vidám s pajzán. Mikor az ifju távozni akar, maradni kényszeríti. Most rajta a sor. Megmutogatja neki pompás csecebecsét, kis, de válogatott kégyujteményét, szép könyv árát.

Őt csodálkozásán, bámulatán. S aztán a fiatal arc még nem tudja elrejteti a szép asszony iránti csodálatát. Ó, ki annyira hozzá van szokva, a férfiak hódolatához, hizelegve érzi magát s ami a fő, pompásan mulat.

Kérésére a fiu, úde hangon egy régi dalt énekel s ő a zongorán kíséri. Azután egy melibus szerelmi dal következik.

— Volt már szerelmes? kérdezi a fiatal-asszony.

A fiu elpirul.

— Soha, soha!

S lelkesült szavakban vázolja eszményképét.

A bárónénak nem sok fáradságába kerül önmagát ismerni föl benne s örül, hogy e fiatal, érintetlen szívet oly gyorsan meghódította. Majdnem úgy tetszik neki, mintha e hódítás többet érne, sokkal többet, mint a többi mind.

Önkénytelenül hallgatja fiatal vendége lángoló szavait, majdnem meghatva érzi magát e kis szív szerelmi dadogása által.

Hát a többi 20-30 orvos mit vétett, hogy ebből kizárattott?

Mit vétett bármelyikünk, hogy a magas census alapján mind több családot veszít gyakorlatából, akik a pénztárba kénytelenek a törvény ereje folytán beiratkozni?

Azt mondják! nem bírja a pénztár a szabad orvos választás költségeit!

De vajjon tettek-e kísérletet ez iránt? Mert ahol helyes alapon vezetnék azt be, ott legnagyobb megelégedésére minden tényezőnek prosperál.

Itt nálunk Debrecenben ez annál könnyebben történhetnék, mert mindössze nem több 20 orvosnál, aki egyéb hivatali elfoglaltatás hián e tisztet vállalná.

Mily megnyugvására szolgálna a tagok, a munkás és iparos osztálynak az a tudat, hogy 20-30 orvos közül időről-időre szabadon választhatja kezelőjét.

Mily megnyugvás volna reánk orvosokra nézve, ha ismét egyszer a tudás, a rátermettség és szorgalom érvényesülhetnének az orvosi gyakorlatban és nem ügyeskedés, furfang az és mi egyéb illetékes tényezők jóindulatának és vele a kizárólagosság jogának megszerzésében.

Igy következhetnék be ismét az az idő, amikor az orvos csaknem kizárólagos képviselője volt minden egészségügyi és humanitárius ténykedésnek. Midőn évtizedekig orvosi tanácsadója lehetett egy-egy családnak. Azzal mintegy összeforva nem csak egészségében gyógyítója, de bölcs egészségügyi tanácsadója, gondos, éber őrizője és figyelmeztetője is volt. Kinek tanácsát vagy intelmét megszegni a legnagyobb és rut hálátlanságnak tartotta minden családtag.

Boldog idők, midőn még az orvos tiszteletet, becsülést, szeretetet és hálás elismerést arathatott szerény tiszteletdíja mellett. Ma már csak a tiszteletdíj szerénysége áll fenn, de

Annyi természetesség van benne, olyan mint a fenyők suttagása, a patak moraja. Még kezét is átengeni neki s eltűri, hogy forró, hosszú, szenvedélyes csókokkal bontja azt, míg a gyöngéd, fehér bőrön pirosas foltok mutatkoznak.

Este lett s a báróné feláll. Lassan végig simítja haját, aztán a tükörbe tekint s az ablakhoz megy. Az eső megszűnt s tisztán, kéken terül el az esteli ég.

— Ha még ma a városba akar menni, fiatal barátom...

— Igen, méltóságos asszonyom megyek. S mintegy alomban emelkedik föl, aztán fölköti iszákját s csinos kis botja után nyúl.

— S nagyon, de nagyon köszönöm szíves vendégszeretetét s én — éljen boldogan, s én — sohasem fogom elfeledni önt.

Távozott.

A báróné elégtelen támaszkodott hátra, lehunyta szemét s gondolta, mely csodálatosan jól mulatott ma, dacára, hogy a nap oly reménytelenül kezdődött.

Künn azonban nem hangzott vidám füttyörészés. Meghajtva s gondolkozva haladt lassan az utas tovább, mintha nagy teher nyomná vállait.

A szép naplementét nem vette figyelembe szomorúan ment előre.

tisztelet, becsület és hála kezdenek mindinkább halványulni a nagy állami gyámság alatt.

Politikai hírek.

A magyar delegációból.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtt tíz órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével folytatta tárgyalásait.

A hadügyi költségvetés részletes tárgyalása során Okolicsanyi László előadó ismerteti a rendes szükségleteknél a múlt évvel szemben mutatkozó eltéréseket. — A harmadik tételnél gróf Zichy Miklós kéri a hadsereg-zolga címnek megfelelő megváltoztatását.

Schönaich hadügyminiszter felvilágosító nyilatkozatai után a tételt elfogadták.

A negyedik tételnél Szabó István sürgeti a katonai becsületügyi reformnak mielőbbi életbeléptetését.

Schönaich hadügyminiszter nincs abban a helyzetben, hogy határozott ígéretet teheszen arra, hogy a becsületügyi eljárásra vonatkozó új szabályzat már ez évben életbelép. Azután a tüzérségnél tervezett szervezeti változásokról ad felvilágosításokat. Partolja a miniszter az őrségi szolgálatnak, különösen pedig a szolgálati szabályzatnak az őrségekre vonatkozó részének revízióját.

Ezután Krobotin lovag altábornagy a közös hadügyminiszter nevében beható felvilágosításokat ad az új tüzérségi felszerelésről.

Uj titkos tanácsosok. A kormányhoz közelálló helyről az a hír szivárgott ki, hogy Sztéryni József, Popovics Sándor és Mezőssy Béla államtitkárokat a király a jövő héten nevezi ki valóságos belső titkos tanácsosokká. Hír szerint g. Bánffy Miklós kolozsvári főispán is valóságos belső titkos tanácsos lesz.

A tiszti fizetések emelése. Kmety Károly kijelentette a képviselőház folyosóján, hogy a delegáció hadügyi albizottsága tegnapi ülésén Sággy Gyula ismert indítványa ellen szavazott. A tiszti fizetések emelése kérdésében a függetlenségi képviselők erősen szervezkednek.

As új nyitrai főispán. A képviselőház folyosóján elterjedt hírek szerint a belügyminiszter Mérey Lajos függetlenségi képviselőt nevezi ki nyírármegyei főispánnak. Alkotmánypárti körökben a hírt erős kétkedéssel fogadják s azt vitatták, hogy ehhez a főispáni székhez az alkotmánypártnak van joga.

Vajda Sándor öccse. A deési kerületben, amely Betegh Imre halálával üresedett meg, a nemzetiségi párt Vajda Jánost, Vajda Sándor képviselő öccsét lépteti fel képviselőnek.

Az erdélyi birtokrendezés.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 31.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

Lázár Zvárd előadó előterjeszti a mentelmi bizottság jelentését Török Imre, Rakovszky István és Melezer Géza mentelmi ügyében.

Következik az erdélyi birtokrendezésről szóló javaslat részletes tárgyalása.

Nagy György a címnél beszél a javaslat ellen.

Elnök ismételtén figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Nagy György: A cím ellen nincs kifogásom, de az a régi gyakorlat, hogy a címnél mindig lehet általánosságban beszélni.

Elnök: Ilyen gyakorlat sohasem volt. Nagy György a Ház engedélyét kéri, hogy a tárgytól eltérhessen.

— Nem engedjük meg! — kiáltoznak nagy zajban.

Elnök konstatálja, hogy a Ház nem adja meg az engedelmet.

Nagy György: Sajnálom, hogy a Ház a szólásszabadság iránt ilyen kevés érdeket tanusít.

Hosszan tartó, nagy zaj tör ki.

Elnök: Ne tessék ilyesmivel gyanúsítani a Házat.

Nagy György kijelenti, hogy majd az egyes szakaszoknál fogja elmondani kifogásait.

A címet ezután változatlanul elfogadják.

Hinléder Ernő módosítást ajánl az első szakaszhoz.

A módosítást elvetik.

A második szakaszt Zakariás János bírálja hosszasan.

Pop-Csicsó István nem látja szívesen, hogy az állam túlságosan gyámkodik. Módosítást nyújt be a javaslat ellen.

Nagy György nem hiszi el, hogy a tagosítás a falvakban valami nagyon áldásos határu lenne. A második szakasz helyett egészen új szöveget ajánl.

Hinléder Ernő és Bozóky Árpád módosításokat nyújtanak be.

Elnök a vitát berekeszti.

Günther Antal igazságügyminiszter foglalkozik a felhozott észrevételekkel és újabb módosítást nyújt be, Zakariás beszédének figyelembe vételével.

Elnök kijelenti, hogy a vitát már bezártá, tehát újabb módosítást nem lehet beadni.

Egy hang: Kossuthnak lehetett.

Elnök: Az egészen más volt, akkor az általános vitáról volt szó.

Ferenczy Géza előadó felszólalása után

Elnök a vitát berekeszti.

A szakaszt ezután az eredeti szövegében fogadják el.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Következik a harmadik szakasz. Vita nélkül elfogadják. A negyedik szakasznál Zakariás János és Bozóky Árpád módosításokat ajánlanak.

Ferenczy Géza előadó ellenzi a módosításokat.

A szakaszt Zakariás módosításával fogadják el.

A Debreceni Gazdálkodók Köre.

Értekezlet az alakulás ügyében.

— február 1.

(Saját tudósítónktól.) Minden ága a társadalomnak tömöríteni igyekezik az érdektársakat, az új kor szociális berendezése és nem az egyeseknek egyesekkeli érdekközvetítésén, vagy annak kiegyenlítésén épül fel, hanem a tömegek vágyain.

Csakhogy ezt első sorban és még ma csaknem egyedül a munkásság látta be, melynek erőteljes, hatalmas szakszervezeti óriási befolyáshoz jutottak politikai téren is és rombolják napról-napra a szervezeten birtokos osztály életfeltételeit.

Ennek a tudata most már mind szélesebb körben kezd terjedni, e t mutatja legálább az az élénk érdeklődés, mellyel a gazdálkodókban az az eszme kelteti, hogy Debrecen gazdálkodói alakítsanak egy szak-kört, melyben érdekeik megbeszélésén és megvédésén kívül szaklapok és könyvek olvasása által hasznos ismeretekre is tehetnek szert. Képezhetik önmagukat.

A mozgalom élén Debrecen legtekitélyesebb gazdapolgárai állanak.

Vasárnap délután 2 órakor e kör megalakításának ügyében előértekezlet is lesz.

Irodalom.

Sámson.

— Berstein Henri új drámája. —

Henri Berstein manap körülbelül a legismertebb drámaíró. A „Baccarat”, „A tolvaj”, „A kerülő ut” megalapító mérföldjelzők a fiatal író pályáján. A negyedik a sorozatban „Sámson”, melyet tavaly nagy sikerrel mutattak be Párisban.

A Vígyszínház, mely már Bersteinnak két darabját előadta, sietett a szerzőnek legújabb művét is megszerezni és előadni és természetesen ettől a darabtól várja az évad legnagyobb sikerét.

Berstein ezuttal szenzációra dolgozott. Egész erejét egyetlen nagy jelenetre koncentrált, mely egy hordársorból bankárrá felkapaszkodott paraszt és egy mágnásparazita között játszódik le. A bankár önmagát is tönkreteszi, hogy megbosszolja magát a parazitán, felesége csábítóján, ezért Sámson. Ezt a témát és ezt a jelenetet Berstein úgy állítja be, hogy a Bontoux Rotschild-féle börzesharcot beleoltja Onnet Vasgyárosába.

Ha figyelembe vesszük, hogy a Vasgyáros önmagában is milyen óriási hatást gyakorolt, hogy a világhírű börzesharc is elég érdekes még drámai keret nélkül: akkor teljesen tisztában vagyunk, hogy ezek együtt és tetézve Berstein dialektikájával és az említett „nagy” jelenettel, roppant hatást váltanak ki.

Már a mondottaktól kiderül, hogy a darab sok tekintetben nélkülözi az eredetiséget; de nélkülöz még sokkal fontosabb kellekeket, hogy csak egyet is említsünk: az igazságot. Feldolgozása néhol veszedelmesen közel jár a sablonhoz, úgy, hogy egyes jeleneteknél nemcsak a fordulatokat, de még a szavakat is ki lehet találni.

A magyar fordításban a hibákat tetézi a fordítás brutalitása. Górh Sándor a darab címéhez híven nagyon erőteljes akart lenni és lett az, amit fentebb mondtunk. Mint rendező viszont jeleskedett és mintaszerű munkát végzett.

Csodás világ az a színpad. A sok és eredendő hiba dacára a darab óriási hatással van a hallgatóira és Berstein fényes dialektikája megcsalja az embert ott is, ahol hamis és eltévesztett érzéseket és tételeket szolgál.

A darab meséje igen egyszerű.

Berstein Henri, mint Onnet a Vasgyárosban, a gőgös arisztokrata családot szembeállítja a vagyonszerző polgárral. De azért Brachard Jacquesot cseppet sem lehet összehasonlítani a nemeslelkűségtől csöpögő Derblay Fülöppel.

Ez a modern ember egészen más anyagból van. Fenevad és amikor támadják, nem nézi, hogy hová harap. Belekerül a D'Andellie márkai családjába. Azelőtt — azt beszélik — kikötői hordár volt Marseilleben, de sok milliót harúcsolt össze s így Anne Marie kénytelen-égből hozzámegy, hogy kisegítse tönkrement szüleit és a maga számára is megszerezze a mindennapi fényűzést. Egyébként az asszony megvevő, szinte gyűlöli a férjét és vigaszt keres Le Govain Jeroméban, egy aljas lelkű világhírű, aki a Brachardtól kapott tipeg alapján úgy meggazdagodik, hogy szabadulhat a milliomas Rithergord Gracetól, régi kedvesétől, akinek pénzen elősködött és akit már-már el kellett volna vennie feleségül.

Grace elárulja a titkos viszonyt Brachardnak, aki leleplezi az asszonyt. És egyáltalán a legirtózatosabb bosszút eszli ki Le Govain ellen. Olyan fegyvert választ, amelynek kezelésében tulatesz a félelmetes vívón. Szegénynek akarja tenni vetélytársát. Barátoságos villásreggeli örve alatt magához csalja és egy remegtől izgalmas jelenet folyamán addig tartja fogva, amíg a furfangosan kidöntött börzemanőverrel teljesen tönkreteszi Le Govaint.

Igaz, hogy ez csak úgy sikerül, hogy önmaga vagyont is elpusztítja, de mint Sámson, aki önmagát is feláldozta, csak hogy ellenségeire szakadjon a ház, ő is tönkremegy, csak hogy Jerome, aki vakon bíz az ő börzei tanácsaiban, elveszítse mindent.

Brachard eléri célját. Le Govain kénytelen koldulni vagy pedig vissza kell térnie Grace pénzeszsákjaihoz. Ez a vetélytárs levan tárgyalva.

Ezzel az izgalmas jelenettel szemben szinte lágy fordulatot találunk a negyedik felvonásban, amelyben Anne Marie, akit mélyen meghat férje sorsa, megtér. A gazdag, hatalmas Brachardtól el tudott volna fordulni, a mindenkitől elhagyatott szegény embert nem hagyhatja el; itt már győz rajta arisztokrata szíve. És megindultan igéri meg férjének, hogy igyekezik majd megtanulni szeretni, vele marad és vele együtt kezdi meg az új életet.

(Apró regények. Tisztelettel kérem mindazokat, akik megkapták „Apró regények” című könyvem és árát még nem küldték be, kegyeskedjenek a három koronát hozzám eljuttatni, vagy a könyvet visszaküldeni. Tisztelettel Gottier Lajos. Pilis-csaba.

Gróf Károlyi György panasza.

Kossuth Lajos emlékezete.

— Fővárosi tudósítónktól. —

— február 1.

A most folyó esküdszéki ciklus legérdekesebb ügye volt tegnap napirenden. Tárgyalásra azonban nem került a sor, mert a felek gróf Károlyi György panaszos és Cholnoky Viktor újságíró kibékültek. Gróf Károlyi két évvel ezelőt panaszt emelt becsületstértés miatt „A Nap” című újság ellen, mert az 1906. év március 20-iki számában erősen támadó cikk jelent meg ellene. A közleményért Cholnoky Viktor, „A Nap” munkatársa vállalta el a felelősséget. A cikk inkriminált része így hangzik:

„Van Budapesten egy eddig még mindig szabadlábú járó örült, egy szerencsétlen, a degeneráltság teljes típusát magán viselő kre én, akit a rozindulatu sors arra a szerepre választott ki, hogy főúri családjaik egyik leghazafiasabbját, legtisztelentelűbbjét állandóan kompromittálja és következetesen a sárba hurcoljon olyan nevet, amely a mai küzdelmünkben is, a szabadságharcban is a hazaszeretet legfényesebb sugárzásával ragyogott. Ezt a szerencsétlen szánivaló ideűlen örüllet gróf Károlyi Györgynek hívják. Mindenki, aki ismeri, tudja róla, hogy beszámíthatatlan volt attól a perctől fogva, amikor más gyermeknek meg szokott jönni az esze és benő a fejlagya. Komolyan soha és sehol sem vették, csak a haladóparban, az erkölcsi és testi golyvásoknak ebben a gyülekezetében. Ott még szerepet is kapott, de még ott is csak magához való.”

Majd egy más helyen így folytatja:

„A Károlyi-családnak ez a guignonja legújában, hogy valamiféleképpen Fejerváryék el ne feledkezzenek a nevére, Kossuth Lajos emlékére utazik. Nemrégiben is egyszer az ország legnagyobb gazemberének nevezte Kossuthot, tegnap pedig nagy és jellemző bátorsággal vonult ki a halott oroszán emléke ellen.”

Azután emondja a cikk, hogy Kossuth halálának évfordulója lévén, csaknem minden házon gyászobogó lengett; így báró Révay Simonnak Múzeum-körút 11. szám alatt levő palotáján is. Károlyi György be ment a házmeserhez, akitől azt kérdezte:

— Ki halt meg itt?

A kérdésre a házmesterné az felelte, hogy Kossuth Lajos halálának évfordulója van, azért a fekete zászló.

Cholnoky Viktor cikke szerint erre Károlyi György e szavakkal válaszolt:

— Ugy, a Kossuth Lajosé? Azé a kanálisba való gazemberé? Nem szégyenlik magukat, hogy annak tűznek ki gyászlobogót?

A cikk így végződik:

„A múzeum körüli Révay palotában van a főváros egyik legismertebb borozója, a Lobmayer-bodega. Egész pozitív értesülésünk

szerint Károlyi György nem ott itta el az esztét annyira, hogy tegnapi cselekedetére vetemedjék. Nem, Frank-kávét ivott, attól kötyagosodott meg fejében az a kis leülepedés, melyet ő néha agyvelőnek szokott nevezni.”

A budapesti esküdszék tegnap tárgyalta volna a sajtópört Zsitvay Leó elnökléte alatt. Tárgyalásra azonban nem került a dolog, mert Cholnoky sajnálkozását fejezte ki a történetek felett és kijelentette, hogy a cikket téves információ alapján írta meg, mire gróf Károlyi György visszavonta a panaszt.

Elfogott betörő.

Örült is, meg részeg is.

Vámospércs szenzációja.

— február 1.

(Saját tudósítónktól.) Különös szenzációt tárgyal most kellő izgatottsággal a szomszédos Vámospércs község lakossága. No mert nagy eset is ám az, ami ott történt. Elfogtak, sőt mi több tetten érték egy betörőt, aki részeg is volt, meg örült is. Letülették szépen, igaz nem is ellenkezett valami erőssen és átadták a csendőröknek.

Történt pedig az eset a következőképpen:

Tegnap este 9 órakor tért pihenőre Harcsalik Géza vámospércsi gazdálkodó és családja. Alig aludtak 1—2 óra hosszat, amikor a házórző komondor heves ugatásba kezdett. A kutya vészjelző ugatására felkelt a gazda és kiment az udvarra. Alig lépett ki a lakás ajtaján, amikor észrevette, hogy egy ember mászik be az éléskamara ajtaján.

Már pedig ez nagy eset volt. A napokban volt disznóölés Harcsalikékénál s így ugyancsak tömve volt a kamara mindenféle értékes élelmiszerekkel. Harcsalik hát visszament a házba, felköltötte szép csendesen a családja férfi tagjait, az ablakon át behívták a baktort, mindannyi felszerelte magát védőeszközökkel s vonultak ki az udvarra, az éléskamara elé.

Az udvarról jól hallatszott, hogy valaki a kamarába motoszkál és jóízű falatozás csámcsogását is lehetett hallani. A társaság egyik tagja nagy ovatosan kinyitotta a kamara ajtaját s az immár nyitott ajtón bevilágított az éjjeli lámpással. A kamarában egy embert találtak, aki egy jól megtömött zsákon ült és jóízű kolbász falatozással volt elfoglalva.

Hívták ki a betörőt és az jött is. Először is elvettek tőle minden ártó szerszámot s aztán vallatni kezdték. De az atyafi nem felelt szóval a hozzá intézett kérdésekre, minden felelete egy-egy hátborzongató buta röhögés volt. Mikor aztán a jelenlevők látták, hogy semmi képpen sem bírják szólásra kényszeríteni, bevitték a pasast a csendőrségi laktanyára.

A csendőrök is megkísérelték vallomásra bírni, de minden eredmény nélkül. Azt azonban látták, hogy alaposan beszeszelt, hogy van benne jó pár liter enyhítő körülmény s gondolták, hogy ha kialussza

mámorát, majd csak szólásra fogják bírhatni. Lecsukták hát éjszakára s az atyafi hamarosan el is aludt.

Reggelre kelve újra elővették az embert, de az most sem akart szólani. A csendőrök behozták hát Debrecenbe, átadták az ügyészségnek. Az ügyészségen aztán hamarosan megállapították, hogy a betörő azonos azzal a Bertalan Sándorral, aki mint közveszélyes örült már 2 évet töltött a Budapest—lipótmezei tébolydában.

Igy aztán nem volt mit tenni, hát egyelőre bevitték a közkórházba, ahol gondos felügyelet alá vették.

„A Füzfa-Poéta“.

Kezdő költők és írók hetilapja.

Szerkeszti és laptulajdos: *Petri Arthur.*

Minden felesleges szózaportítás nélkül bemutatjuk a „Füzfa-Poéta“ című lapot, amely ma jelent meg Budapesten Dósa és Müller könyvnyomdájában (Rókk Szalárd-utca 20).

A „Füzfa-Poéta“ már a címlapján írásban és képből ismerteti programját. Az írásban azt mondja: „Kezdő költők és írók hetilapja“. „A rajz pedig egy elszakított lánéról messze repülő papirkosarat ábrázol, amely fölött egy szőrös bokorból kirohanó kétféjú pagazuson egy fiatal ur lovagol a felhők felé. A felhőkben három tündér lebeg. Az egyik hárfát vakar, a másik egy gitárhoz van növe, a harmadik koszorút tart a pagazuson érkező rokonszenves zsidógyerek felé. A fiu erre két és fél ujjával szalutál. A sikerült apotezis az előfizetési árak felett és a szerkesztő: Petri. A lakáscíme alatt még azt is szemlélteti, hogy a címlapon szereplőknek csak félkezesük, félszemük és felesük van.

Na jó. Lássuk a „Füzfa-Poéta“ tartalmát:

Tudnivalók! Ez az első cikke a lapnak és azzal a fölértékeléssel kezdődik, hogy a „Füzfa-Poéta“-ban hozott költeményeket nyilvános helyen előadni csak a szerkesztője beleegyezésével van megengedve.

A bevezető-cikkely aztán „Előszó-Féle“ címen elmondja, hogy a „Füzfa-Poéta“ megfelel hivatásának, mert helyt ad a kezdő íróknak és költőknek, hogy szárnyaikat próbálhassák és serkeni az arra hivatott lelkében a tehetséget.

Ezután így szól a „Füzfa-Poéta“ szerkesztője:

— Ámbár reám nézve sokkal nehezebb feladat jutott, mint hittem.

Az olvasó ezt nem érti, de Petri A. néhány sorral lejjebb megmagyarázza.

— Most látom csak, mennyi rossz verset kell elolvasnom és szintén sokat a papirkosárba dobnom, hotott a technikai hibákra nem is igen ügyelek, mert jobbára az eszmét, az igazi gyöngyöket tartom szem előtt.

De biz' ez nincsen másként!

Ezeket olvasva, már teljes mértékben lekötött kíváncsisággal várjuk „jobbára“ az eszmét.

De előbb a „Tudni Valók!“ még egy bizalmas vallomást közöl a szerkesztőtől:

— Verseim közül is sokat küldtek a papirkosárba, amíg végre a „Herkó Pater“-ban első költeményem látott napfényt. Valamely hazafias hangok voltak... Elképzelheti mindenki ragyogó arcomat, mikor megpillantottam költeményemet nyomtatványban.

Ez az őszinteség szép, de még szebb a „Füzfa-Poéta“ programja: Mert hiszen itt olyan dolgok vannak napfényre hozva, amiket örök éj takart és takart volna abban a tenger mélyében, hol több efele kisebb nagyobb értékű gyöngyök hevertek és elvesztek a föld örökös salakjában.

És ezután következnek „a kisebb nagyobb értékű gyöngyök.“

Az első vers címe: „Miért irtam és írok?“

Csak egy sorát ragadom ki „a föld örökös salakjából“:

„Nem mondtam le, írok s minden sorom átok.“

Ezután a következő versek sorakoznak: Iziszed Szeretődnek. A tanár ur. Japán népének. Titkon.

Ez a „Titkon“, ez egy furcsa kis versesike. Fellegi Aurél követte el, így:

Titkon elmerengek
S ábándaim szárnya
Elvisz messze, messze
Idegen világba.

Ott lakik egy férfi
Kristály palotába
Őt látom folyton
Ő életem álma.

Ó ti édes álmok
Váljatok valóra
Jőjj, keress fel óh jőjj
Szivem Adonisa.

Pfuj, Moltke Kunó mester. Ez nem méltó a „Füzfa-Poéta“-hoz. Nagyon érdekes a „Szecesszió“ című vers is, amelyben már teljesebb modern szellem dühöng.

Ime az első strófa:

„Auróra a hajnal
Nyargal bíbor kocsiján
Félém tart a kocsi
Bíbor kék lovaival
A kocsin ül egy lány
Meztelen valakkal.“

Az utolsó versszak ez:

„S hajnal istennője
Meghívott kocsijára
Megveté a karját
Sok, sok szerencsét mondva...“

Hát kell még több is? Dehogyan kell.

Még csak annyit az ismertetéshez, hogy a Füzfa-Poéta szerkesztősége a József-körút 54. szám alatt van, „hova az előfizetések és a lap szellemi részei küldendők.“

De főként az előfizetési díjak küldendők. Diák urak siessenek összegyűjteni a zsemlepenzéket előfizetési díjakra, hogy a „Füzfa-Poéta“ nagy költőkké avassa magukat.

A bálozók panasza.

Egy polcos rendszerű ruhatár.

A báli belépők veszedelme.

— február 1.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni farsangok sohasem szűkölködtek a mulatságokban, sőt a város fejlődésével mind hangsúlyosabb lett a farsang Debrecenben, amelyet télen a mulatságok, bálók városának ép oly joggal el lehetne nevezni, mint az iskolák városának, mert egyik mulatság a másikat éri és a hírlapok tudósításai szerint mind-egyik „a farsang legsikerültebb mulatsága“ szokott lenni. A társadalmi élet megnyitkozásának egyedül ez a pontja az, mely nincs alávetve a gazdasági viszonyok behatásainak, amit legjobban igazol az a körülmény, hogy akár az Angol, akár az Osztrák-Magyar bank kamatlábának emelkedése legtávolabbról sem vonta maga után a mulatságok sikerének, súlyedését, sőt azt lehet mondani hogy mikor a kamatlábak a legmegdöbbentőbb módon emelkedtek, a debreceni bálók és estélyek sikere akkoriban emelkedett a legszedítőbben. Mert a mulatságok pszichológusai (ilyenek is vannak) azt állítják, hogy a mulatságok sikere mindig az asszonyoktól függ és nem a pénzpiac helyzetétől.

A debreceni mulatságok sikere miatt pedig panaszkodni senkinek sincs joga. Nem is panaszkodik tudunkkal senki.

Ellenben nagyon sokan panaszkodnak a ruhatárak, közelebbről pedig a Bika-szállodabeli ruhatár miatt, amelyet tudvalevőleg a leggyakrabban használ a közönség, lévén a Bika díszterme egyedül alkalmas hely mulatságok tartására. Ez a ruhatár ugyanis bármily célra jobban megfelelne, mint ruhatárnak, mert iten nem fogasok vannak, amelyekre a báli belépőket, kabátokat, kalapokat felakasztani lehetne, hanem ez a ruhatár csupa polcokból áll, amelyek az antik jellegét az által is igyekeznek megőrizni, hogy állandóan vastag porréteggel vannak fedve.

Ha most már X kisasszony a fehér báli belépőjét, Y ur fekete télikabátját és cilinderét elhelyezteteti a ruhatárban, akkor azokat szépen összecsomagolják és begyömöszölik a polcokba, hogy a báli belépő, téli kabát és cilinder hazamenetel alkalmával összegyűrve, betörve s a polcok antik jellegét elrabolva: piszkosan, porosan kerüljenek vissza tulajdonosaikhoz.

A debreceni bálozó s mulatságra járó közönség már régóta panaszkodik ezen lehetetlen állapot miatt. Ajánljuk is a dolgot a városi tanács figyelmébe. Egy rendes ruhatár berendezése sok pénzbe sem kerül és okvetetlenül szükséges.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Acélkirály színmű ujdonság „B“ bérletben.

Vasárnap délután: Nők az alkotmányban vigjáték bérletszünet.

Vasárnap este: Acélkirály színmű bérletszünet.

* **Acélkirály.** Ma este lesz Sutró Alfréd nagy sikert elért színművének bemutatató előadása. E megkapó meséjü színmű a Vigszínházban óriási sikert ért el bemutatóján, minden előadása zsufoolt házat vonz. Az Acélkirály premierje elé nálunk is óriási érdeklődéssel néz a közönség s már tegnap úgy meglepték a pénztárt jegyekért, hogy mára csak igen kevés jegy maradt. A darabban a címszerepet Békés adja, kivüle részt vesznek Hahnel Aranka, Lukács Juliska, László Aranka, Bihory Mária, Ternyei, Szakács, Árkossy, Bérezy.

* **Vasárnapi előadások.** Ma ismét két előadás lesz. Délután 3 órakor Nők az alkotmányban kerül színre, ugyanazon szereposztással, mint a legutóbbi esti előadáson. Este kis bérlet, másodszer az Acélkirályt adják.

* **Ujdonságok.** Szorgalmasan folynak a próbák Davir es Lipoehiste Gretchen c. tréfájából, mely a közel napokban már színre is kerül. Ezzel párhuzamosan készülnek a Virágos csolnak és Tatárjárás előadásaira is. Mindhárom ujdonság az elmúlt héten került Budapestem bemutatóra s valamennyi előadást óriási siker kísérte.

* **Tündérlak magyarhonban.** Érdekes reprize lesz a közel jövőben, feleleveníti társulatunk Tündérlak magyarhonban népszínművet, melyben a fészerepet Zilahyné és Horváth Kálmán adják.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uránus mai fényes új műsora.

1. Költözökodéskor. (Bohózat.) — 2. A kis grófnő szerelme. (Idyll.) — 3. Hameln patkányfogó. (Ballada, Goethe költeménye után.) — 4. Csábító ének. (Humor.) — 5. A hárfás leány. (Ujdonság.) — 6. Az ördög fia. (Nagy látványosság) — 7. Nagy akadály verseny

Epsonban, 16 km-t távolságban. (Sport kép) Műsor változás fenntartva. Előadások este 6, 7, 8 és 9 órakor. — Helyárok mint rendezés. Előkészületben: A kis hajóslegény. (Szenzációs dráma.)

A Hamelni patkányfogó. Goethe gyönyörű költeménye után rendkívül sikerült feldolgozásban került a mozgófényképek részére. A ballada minden szépsége megörökítést nyert. Hatásos jelenetekben gazdag képesortozat, minden biztonnal meg fogja nyerni a közönség tetszését. E képet, mely legutóbb a budapesti Apolló színházban 2 hétig volt műsoron és nagy sikert aratott, ma és holnap mutatja be az Uránus igazgatója egy csupa újdonságokból összeállított fényes műsorral, melyből még különösen kiemeljük a „Nagy akadémia-verseny Epsonban” rendkívül érdekes, eredeti helyszíni fölvetelt, továbbá „A hárfas leány” című gyönyörű tartalmú újdonságot. Neveteltes képekből is van egy pár a legjavából. Kellemes órát szerez magának, aki az Uránus mai fényes műsorát végig élvezzi.

Az alkoholista halála.

Megölte a pálinka.

Az utolsó este vizet ivott.

január 31.

(Saját tudósítónktól.) Egy öreg alkoholista, egy véa részeges ember tragikus halálát, érdekes életét írjuk meg e sorokban. Egy öreg emberét, aki 7 hosszú éven keresztül egy csopp vizet sem ivott s csupán bor, meg pálinka volt a mindennapi itala. Tegnap este azonban, hogy, hogy nem; talán éppen akkor akart megjavulni, talán megunta már az alkoholt, de tény az, hogy két pohár vizet ivott meg. És reggelre meghalt, kiszenvedett. Amitől oly hosszú ideig tartózkodott, mondhatni irtózott, a víz megölte.

Almabördő napszámos volt az öreg Deli Mihály. A gyümölcs piacra töltötte életének utolsó évtizedét. Ismerte az egész város apraja nagya. A bevásárolt gyümölcsöt bizony mindenki az öreg Delivel vitette haza.

És az öreg ember minden krajcárját elitta. Dolgozni csak azért dolgozott, hogy a keresményéből a szükséges borra, pálinkára való kiteljék. Mámoros is volt mindig, egész világ életében. Ilyen volt az élete. A halálát pedig emiyan mondta el az asszonya:

— Tegnap este is, úgy mint házasságunk minden napján, részeg fővel jött haza az emberem. Adtam neki vacsorát s mondtam, hogy feküdjék le. De nem akart. Kért, könyörgött addig, amíg hoztam neki 3 deci pálinkát. A jó foghagymás kolbászra egy hajtásra leitta a szeszt s aztán lefeküdt. De nem akart elaludni. Jó darabig hánykolódott a fekhelyén s nyöszörgött, amiut részeg emberek szoktak. Egyszer aztán vizet kért. Hát én majd hogy meg nem haltam nagy elsodálkozásomban.

— Ma hogy az én embőrom és a víz. Sehogy sem fert a fejembe. De azért adtam neki. Gondoltam, hogy hátha vénségére megjött az esze s ezután vizet is fog inni rendszeren, mint más tisztességes ember. Mert bizony hét éve vagyunk házások és soha egy csepp vizet meg nem ivott. Sőt minden keresetet borra, pálinkára költötte és enni-valót, lakást, ruházatot csak az én szerzeményemből kapott.

— Adtam neki vizet, megivott két pohárral. Aztán elaludt. Reggel, amikor felkeltem, ébresztgettem az emberemet, de csak nem akart felkelni. Ugy feküdt, mint egy darab fa. Egyszer aztán látom, hogy olyan a színe, mint a fal. Megijedtem, megfogtam a kezét, hát az hideg volt. Láttam, hogy meg van halva.

Az asszony, amint férje halálát észrevette, azonnal elszaladt a rendőrségre és jelentést tett az esetről. Éjjel volt még s így az ügyeletes tisztviselő, Dobos rendőrbiztos ment ki az elhunyt Zugó-utca 7. szám alatti lakására.

Intézkedésére bevitték az öreg holttestét a kórház halottasházába, ahol dr. Szalay Béla rendőrorvos boncolta fel még a délelőtti

folyamán ugyancsak Dobos rendőrbiztos jelenlétében.

A boncolás kétségtelenül megállapította, hogy az öreget szívszélhűdés érte, de megállapították azt is, hogy egész szervezetét tönkre tette már az alkohol is. Bűntény esete ki van zárva s így az öreg korhelyt még holnap el fogják temetni.

A kereskedelemügyi miniszter a debreceni iparkamarához.

Ösztöndíj kereskedők számára.

— február 1.

(Saját tudósítónktól.) Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter rendeletet küldött a debreceni iparkamarához, melyben az Erzsébet királyné ösztöndíj-alap tárgyában intézkedik.

A miniszteri rendelet a következő:

Az Erzsébet királyné ösztöndíjalap 1907. évi kamataiból három, egyenkint 2500 és egy 1500 korona értékű ösztöndíj, ezen alap 1908. évi kamataiból pedig négy, egyenkint 2500 korona értékű ösztöndíjat szándékozom adományozni, melyekre ezennel nyilvános pályázatot hirdetek.

A feltételek ezek:

Az ösztöndíjak bármelyikének elnyerése iránt oly magyar honosságu fiatalabb kereskedők folyamodhatnak, kik keleti kereskedelmi akadémiai tanulmányaiknak legalább jó eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek és emellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban járatosak.

Az ösztöndíjak odaitéléséül csak oly egyének jöhetnek tekintetbe, akik katonai szolgálataikat már teljesítették vagy az alól végérvényesen felmentettek.

A pályanyertes valamely szabadon választandó és a pályázati folyamodványban megemlített jelentékenyebb külföldi kikötőben, mely nagy tengerpartú kivitellel bír, tartozik legalább egy évet tölteni úgy, hogy ott valamely nagyobb kiviteli cégnél állandó alkalmazást nyerjen, a kiviteli viszonyokat és kereskedelmi szervezeteket tanulmányozza s tapasztalatairól rendszeres jelentéseket és tudósításokat küldjön.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelem oszarnok lépcső-folyosóján. Telefon 412.

— **Az állami gyermekmenhely új igazgató főorvosa.** A belügy-miniszter a debreceni állami gyermekmenhely igazgató főorvosi teendőinek ellátására dr. Brokes Győzöt, a debreceni bábaképezde tanársegédét nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap holnapi száma közli. A belügyminiszter a kinevezésről már értesítette Wessprémy Zoltán főispánt, akinek kezébe az új főorvos a hivatalos esküt le fogja tenni.

— **R. Kovács Laura Debrecenben.** R. Kovács Laura, az országosan ismert nagytehetségű szavalóművész nő tegnap óta Debrecenben tartózkodik. A művész nő úgy a fővárosban, mint a vidéki városokban temérdek zajos sikert és elismerést aratott már nemcsak hazánkban, de a külföld által is elismert művészetével. Mindenütt, ahol csak megfordult s ahol ragyogtatta szavaló tehet-

ségének kvalitásait, a sajtó a legnagyobb elragadtatással adózott fellépéséért. Nem kisebb elismerést kapott a hazai tanügy vezetőférfiától is, amiért az iskolák és más tanintézetek növendékei előtt muatta be művészetét, elragadva tanuló ifjúságot és mély hatást gyakorolva a hallgatóságra szavalatával. A debreceni iskolák és tanintézetek figyelmét felhívjuk a nagy művész nőre és hisszük, hogy az iskoláink igazgatója nem fogja elmulasztani a kiváló alkalmat, hogy növendékei előtt Debrecenben is művészi előadás rendeztessék. Ajánljuk egyébként a jeles művésznőt a felolvasó-estéket rendező bizottság figyelmébe is s hisszük, hogy ezen estékek közönsége is élvezheti majd a művész nő értékes előadását. Tegnap különben a Svetits-intézetben tartott igen sikerült előadást.

— **Uj doktor juris.** Mint értesültünk ma avatják jogtudományi doktorrá Jakabovits József debreceni ügyvédjelöltet, a kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemén.

— **Egy hírlapíró gyásza.** Egy hírlapíró kollegánkat ért súlyos csapásról értesítjük közönségünket. Debrecenben volt régebben hírlapíró Haraszthy Lajos. Pár évvel ezelőt ment fel innen a fővárosba, ahol az az ottani lapoknak lett szépíróalmi munkatársa. Ugy az ő, mint felesége szül. Szederkényi Anikó nevével gyakran találkozhattunk a fővárosi és vidéki lapok hasábjain. A jónövű írópárt súlyos csapás érte tegnap este itt Debrecenben. Két éves kis fiukat vesztették el, aki a debreceni kórházban szenvedett jobblétre. Haraszthyék gyászesetük alkalmából a következő gyászjelentést bocsátották ki: Tepett szívvel tudatjuk rokonainkat, jó barátainkat és minden ismerőseinket, hogy a mi életünk öröme, jövőnk reménysége, két éves szeretett fiunk: Haraszthy Dezső József Lajos Zalán ez év január hónapjának 30 ik napján este 8 órakor, egy heti kínos szenvedés után a debreceni emberséges kórházban megtért az örök semmiségbe. Fiunkat február hónap 1-én, szombaton délután 2 órakor a kálvintista szertartás szerint temették a kórházból a Péterfyai temetőbe. Debrecen, 1908. január 31. — Haraszthy Lajos hírlapíró és felesége szül. Szederkényi Anikó. — Áldás és béke drága poraira!

— **Értesítés.** Az alakulandó „Debreceni Gazdálkodók Köré”-nek értekezlete vasárnap délután 3 órakor (Piac-utca 61. sz.) Gazdasági Egyesület titkári hivatalában lesz megtartva, melyre minden érdekelte szívesen lát a szervező bizottság.

— **Ellopott lószerszámok.** Tegnap reggel jelentette a rendőrség bűnügyi osztályán Kiss Győző József kir. herceg utca 35. szám alatti lakos, hogy az éj folyamán ismeretlen tettes ellopta a ház istállójából 40 korona értékű lószerszámját. A tolvajt a rendőrség keresi.

— **A magyarországi munkások rokant és nyugdíj-egylete debreceni fiókja,** órlási nagyszabású bohóc-estélyt rendez február hó 15-én a „Bika” disztermében. A kibocsátott meghívók és plakátok szinte sejtetik, hogy ilyen bohóc-estélyt még Debrecenben nem igen rendeztek, miután a rendezőség a reklámozást lehetőleg kerüli, mert hiszen e humanus célokért küzdő egyesület jótékony célra rendezett mulatságait a nagyközönség ismeri, ezúton kéri a rendezőség mindazokat, akik meghívót nem kaptak, de erre igényt tartanak, jelentsék azt be az egylet helyiségében. Jegyek előre válthatók: Bosznay J. és Társa és Mentze Henrik urak áruházában Kossuth-utca, Czigó Lajos cipőüzletében Piac-utca és az egylet helyiségében Ispóty-utca 1. sz.

— **Az asszony bosszúja.** Szuderka György pozsonyi táncmester írástala fiókját inasa, Preisinger Imre feltörte s 1872 koronát ellopt, azután Budapestre szökött. Itt találkozott Zsiga János rovit multu barátjával, kivel közölte, hogy meglopta a gazdáját. Zsiga azt a tanácsot adta, hogy he-

lyezzék el a pénzt Tomecz Ferenc barátja Népszínház-utca 15. számú lakásán. Ez megint s a két barát néhány száz koronát véve magához Hatvanba utaztak, ahol nagy mulatságot csaptak. Hatvanba Sánta János napszámos barátjuknál laktak, Sánta azonban összeveszett a feleségével s az asszony az esetet bejelentette a csendőrségnek. Erre Zsigát és Preisingert meg Hatvanban letartóztatták, Tomeczot pedig Budapesten fogták el. Tomeczról 550 koronát találtak.

— **A debreceni faipar részvénytársaság** közlése teszi, hogy a f. év február 1-től eser és gyertyánfát ölben is elad és pedig egy öl eserfa ára a telepen átvéve 34 korona, egy öl gyertyánfa pedig 35 korona. Az ölben megvevő fát a társaság nem aprítja fel, a fuvarozást azonban ölenként 3 koronáért teljesíti. A felaprózott fa ára métermézsáncint 2 korona 20 fillérre szabhatik le.

— **Játék közben.** A Tavaszmező utcán a fiuk flóbert-puskával játszottak. Lukács János kezében a puska elsült és a golyó a 12 éves Medről József jobb szemébe furódott. A kis fiu sebesülése életveszélyes. A mentők a II. sebészeti klinikára szállították.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Hajdúmezei Népbank a főiskolánkkal kapcsolatban létesítendő egyetem javára 100, azaz egyszáz korona adományt volt szíves a kollegiumi pénztárba beküldeni. E szép adom nyit annál nagyobb elismeréssel nyugtázzuk, mert a fiatal intézet, mint szervezet, jöhet a többi regebbi pénzintézetekhez képest tagadhatatlanul kisebb anyagi erővel munkálkodhatik még, epen a pénzügyi kritikák idejében, mégis jelentősebb összeggel siet mindnyájunk hő vágyának teljesülését előmozdítani. Debrecen, 1908. január 26. Rózsa Sándor koll. pénztárnok. Agárdi Lajos könyvvezető ellenőr.

— **Önértetes fiu.** Saughauz József tizenöt éves borsfiu a minap valami csekélység miatt a toloncházba került. Tegnap szabadult s nyomban visszatért régi helyére, a Váci-ut második száma alatti Nyugoti kávéházba. Itt beszéd közben az egyik társa Laughauznak a szemére hányt, hogy már büntetve volt. Laughauz a szemrehányást annyira a szívére vette, hogy kiment egy félreeső helyre, ahol felakasztotta magát. A főpincér azonban észrevette és még idejekorán levágta. A szegény fiut Ujpesten Ujpester utca 30. számú lakására vitték. Komolyabb baja nem történt.

— **Eszküdtetői tárgyalások.** A februára esküdtetői cikluson a következő ügyekben fognak itélkezni az esküdtetők: — Február hó 3-án Süit Istvan felett szándékos emberölés kísérletének büntetvéért, negyedikén és a következő napokon Székely Imre felett sajtó utján elkövetett rágalmaszás vétségéért, február 7-én Wiener Lázár, nyolcadikán pedig Kertész Klein Béla felett itélkeznek az esküdtetők. Ujlobbi kettő ugyancsak sajtó utján elkövetett rágalmaszás vétségével van vádolva.

— **Elfogott betörő.** A rendőrség letartóztatta Fiesser Antal 22 éves kocistát, aki az ó-budai római katolikus templom perselyét ellopta s megszökött. Kihallgatása során beismerte bűnét.

— **A nátháról.** Azon általános elterjedt nézet, mintha a nátha egészséges volna és hogy egy hatalmas nátha egyéb betegségek kitörését megakadályozná, igen nagy tévedésen alapul. Sok esetben a nátha éppen ellenkezőleg nem veszélytelen. Főleg gyermekek-nél és gyenge szervezetű egyéneknél a nátha bizonyos körülmények között életveszélyes következményekkel járhat, kiváltképpen súlyos tüdő- és legesőhurutot vonhat maga után. — Ezzel együtt fontos egészségügyi szabály, — hogy minden nátha ellen azonnal védekezzünk. Gyógyító szer gyanánt a „Forman“ nevű nátha aether alkalmazandó, amely orvosi tekintélyek által sokfelé, mint valóban eszményi nátha ellenes szer lett el-

ismerve. Hatásának sajátossága főleg abban rejlik, hogy majdnem rögtön kényeztetést szerez a fejben és az orrjáratban. — Hatása valóban meglepő. — A legtöbb esetben elegendő a forman-gyapot alkalmazása, mely olcsó kis dobozokba csomagolva, minden gyógyszerárban 40 fillérért kapható.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanuláskor visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyaltak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-fele Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-fele Haematogent és ne vezesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógyszertárakban.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kiss Józsefné ref. 26 éves, Varga János ref. 3 hónapos, Haraszti Dzsó József 21 hónapos, Gerőcze István ref. 62 éves, Bucska Péterné gör. kath. 26 éves, Kakas Erzsébet ref. 2 hónapos, Nagy Ferenc ref. 3 éves, Stagniczky utónevét nem kapott róm. kath. 5 perces.

— **Elveszett** „Danilló“ névre haligató sárga, zsemlyeszínű, nyomott tompaóru buldogg-kutya. Megtaláló 10 kor. jutalomban részesül. Tallán László, színház.

Minden gyógyszerárban kapható! Hatása meglepő s kezdődő bajnál ugyszólván elmaradhatlan.

Távirat és telefon.

A delegáció üléséből.

Bécs, január 31. A delegáció hadügyi albizottsága a költségvetést részleteiben is elfogadta.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, január 31. A képviselőház mai ülésén letárgyalják az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslat összes szakaszait, mely után a javaslatot részleteiben is elfogadják.

A zárszámadási bizottságból.

Bécs, január 31. A delegáció zárszámadási bizottsága mai ülésén az összes zárszámadásokat elfogadta

és Nagy Emil indítványára elhatározta, hogy ezentúl az albizottságok ülésének a sorozatát a zárszámadási bizottság ülésével fogják kezdeni.

A portugáliai helyzet.

Lisszabon, január 30. A rendőrség több vámőrt és más egyéneket letartóztatott. A rendőrség tervbevett nagy tüntetéseknek jött nyomára. Ebből kifolyólag több helyütt házmotot tartott és számos fegyvert és löszert fedezett fel.

Kirabolt vonat.

Orsova, január 31. Tegnap este 6 órakor az Orsovára haladó személyvonatot Ujkaránsebes állomásán kirabolták. Ujkaránsebesen vásár volt és a vásár után mintegy 400 ember szállt fel a vonatra. Az alatt az idő alatt, míg a kalauzok az utasokat a kocsiba elhelyezték, ismeretlen tettesek megrohanták a postakocsi kísérlőjét, lefogták és a kocsit kirabolták. Amennyire eddig megállapítható volt, nyolc postacsek hiányzik, de elvittek minden elmenekült. Azután az állomás átellenes oldalán leszállva elmenekültek. Az első ijedelem után sikerült a postakocsi kísérlőjének kellemetlen helyzetéből kiszabadulnia, lármát csapott és csakhamar megjelentek az állomáson tartózkodó csendőrök, kik több utassal nyomban üzőbe vették a rablókat, ezek azonban elmenekültek.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— január 31. —

Budapesti gabonátőzsde.

Elkelt ma 2500 mm. buza változatlan áron (50 kigr-ként.)
Rozs 5 fillérrel, zab 5 fillérrel olcsóbb, tengeri változatlan.

A határidőüzlet.

A határidőüzlet alacsonyabb amerikai jegyzésekre és folytatólagos realizációkra igen lanyha irányzattal folyt le és az összes gabonamérek árai igen tetemesen hanyatlottak.

A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1196	1199—1174
Buza októberre	1048	1045—1034
Rozs áprilisra	1011	1001—985
Rozs októberre	905	901—898
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	791	795—778
Tengeri májusra	687	672—676

❁ ❁ ❁ Nem talál sehol ❁ ❁ ❁

oly választékot őszi és téli

KEZTYÜKBEN

s é r v k ö t ő k, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Jó karban levő különféle használt butorok eladó. Arany János-utca 2. szám. II. emelet, ajtó 7.

Ügyvédi vizsgára teljes sikerrel, igen gyorsan előkészíték. Cim a kiadóban. 1317

Egész ház

egy lakással május hó 1-re bérbe kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Pénzbeszedői vagy eljárási állást keres meglelt kora, megbízható férfi, kiről csak a legjobb vélemények hallhatók. Cim a kiadóhivatalban. 1326

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-utcán 20 éve fennálló divatáru, fűszer- és vegyes üzletet, trafik és italmérsi engedéllyel egy üzlet mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

Villamos világítást

és erőátvitelt legjutányosabban és szakszerűen rendez be a Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. FÖLDVARI L. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

3-4 szobás lakás Szappanos-utca 16. sz. alatt kiadó. Értekezhetni ugyanott.

Fiatal házaspár megfelelő állást keres uri családnál vagy gazdaságban helyben, esetleg vidéken. A férj elfogad iroda vagy pénzbeszedői állást is. Cim a kiadóban. 1336

Eladó ház. Kossuth-utca 69. számú ház 30 köblös ondódi földdel és tanyával, vagy ezek nélkül azonnal és kedvező feltételek mellett. Bővebbet Szechenyi-kert 48. sz. alatt Papp László tulajdonossal.

Fiatal házaspár, kik egy jönevű grófnál hosszabb ideig szolgáltak, megfelelő állást keresnek. A feleség szakácsnőnek vagy gazdaságnak alkalmazható. A férj elfogad irodaszolgái vagy pénzbeszedői állást is, esetleg óvadékkal. Cim a kiadóban.

Május 1-re 3-4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

Butor garnitúra, íróasztal, pipatartó, tükrök, kepek, matracok eladó Arany János-utca 2. II. emelet, ajtó 7. 1337

Pénztárnoknőnek csinos, fiatal leány felvétetik február 6-ra. Mauthner Alfréd gyógyszerárában. Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban: Debrecen, Arany János-utca 2. sz.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapir fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Dalmatin a legjobb rovar és féregirtó 20, 30 és 50 f. szab. dobozban.

Dalmatin takarékoság szempontjából rendkívül célszerű és a gummi-feeskendőt fölöslegessé teszi. Használatban kitűnő hatásáért és egyszerű kezeléséért kedveltségnek örvend.

Dalmatin minden fűszer-kereskedésben kapható. Főlerakat: 531

Stella vegyészeti-gyár

LEDERMANN D. Budapest, VII. Ne-felejtés-utca 39.

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányú Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb se-lyem kelmék. Francia himzett batistok. Óriási választék!

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervzetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények nagy választéka. Telefon szám: 568 1063

A farsangi idényre!

különösen ajánljuk alkalmi, estélyi és báliruhák, jelmezek és estélyi köpenyek elkészítésére divat szalonunkat

Bosznay és J. Társa

325 divatáruházában Debrecen, Kossuth-u. 5.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

- Állatvizsgálatokat, védő-
- ojtásokat, heréléseket tu-
- berkulinozási eljárásokat,
- állatbiztosításokat, állat-
- állományok rendszeres
- évi felügyeletét, kosmeti-
- kai operatiókat.

Debrecen, Csapó-u. 30. Telefon 558. szám.

Tüzifa eladás.

A székelyhidi uradalomnál 1906—7. vágású elsőrendű cserhasáb tűzifa wagonként (100 q) Apát-kereszturi állomásnál kocsiba rakva 130 (egyszázharminc) koronáért eladó.

A vasuti fuvardíj kocsinkint Apátkereszturi állomástól Bihardiószegig kor. 18:74, Gyapolyig 21:74, Paptamásiig 23:74, Biharig 26:74, Nagyváradiig 30:74, Debreczenig 34:74, Szoboszlóiig 39:74. Kabáig 45:74, Püspökladányig 50:74, Karczagig 53:74, Kisujszállásig 58:74, Mezőkeresztesig 37:74, Berettyó-Ujfaluig 40:74, Bárándig 47:74, Cséffáig 42:74, N.-Szalontáig 45:74, Sarkadig 50:74. Gyuláig 53:74, B.-Csabáig 58:74, Horgosig 85:74, Szabadkáiig 90:74, Zomborig 102:74, Érselindig 17:74, Érmihályfalváig 22:74, Nyirábrányig 29:74, Vámos-Péresig 29:74, Hajduhadház 39:74, Ujfehértó 45:74, Császárszállás 47:74, Nyiregyháza 47:74.

A rendelések a székelyhidi uradalom számtartó hivatalához intézendők és pedig az összeg előleges megküldése mellett. 1185

Delphin ivóviz-szűrők raktára.

Hygenikus szempontból is czélserű a

gőz-mosógépet

beszerezni.

Mángorló-, facsaró- és dagasztó-gépekkel együtt raktáron van

Sesztina Lajos vaskereskedésben
Debreczen, Piac-utca 23. szám. 837

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Használjunk kizárólag
Boeckay-Crémet,

mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

minden jobb fűszer- és di-
vátáru kereskedésben.

Kapható:

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

ezimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn. Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Meghívó.

A „Népsegélyező Bank Mint Szövetkezet” második évi rendes közgyűlését

1908. évi február 16-án délelőtt fél 11 órakor tartja Debreczenben, saját helyiségében (Piac-utca 42. szám), melyre az intézet tagjait tisztelettel meghívja.

- Tárgysorozat: 1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 3 tag kijelölése.
2. Az 1907. évi zárszámadás és mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása.
3. A nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági tagsági helyek betöltése 6 évre.
5. Az esetleg megüresedő felügyelő-bizottsági tagság betöltése 3 évre és a tiszteletdíj megállapítása.
6. Esetleges indítványok.

Figyelmeztetés! Az évi mérleg, az eredmény-számla és ezek összes mellékletei a t. tagok által megtekinthetők intézetünk helyiségében az üzleti órák alatt 8 nappal a közgyűlés előtt.

A szavazáshoz szükséges igazoló-jegyeket a közgyűlést megelőző 3 nappal a törzsbetét-könyvecskék felmutatása ellenében adjuk ki.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.